

Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24997>

Özet

Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği (KÇÖ), konstipasyon (kabızlık) semptomlarının şiddetini, sıklığını ve bireyin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama, güvenilirlik ve geçerlilik çalışması 2011 yılında Nurten Kaya ve Nevin Turan tarafından yapılmıştır. Bu uyarlama, klinik ortamlarda ve araştırma çalışmalarıyla Türk popülasyonunda konstipasyonun subjektif yükünü standardize bir biçimde değerlendirmek için hayati öneme sahiptir.

Ölçek, hastanın kendi bildirimlerine dayanarak, dışlama zorluğu, tam boşalamama hissi ve semptomların günlük yaşam üzerindeki etkileri gibi konstipasyonun çeşitli boyutları kapsamaktadır. KÇÖ, özellikle hemirelik ve gastroenteroloji alanlarında tedavi etkinliğini izlemede ve bireyselleştirilmiş bakım gereksinimlerini belirlemede kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Konstipasyon, Kabızlık, Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği, KÇÖ, Psikometri, Geçerlilik, Güvenilirlik, Uyarlama.

Yazarlar

Nurten Kaya, Nevin Turan.

Amaç

Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin deneyimlediği konstipasyon semptomlarının şiddetini ve klinik etkilerini nicel olarak belirlemektir. Bu standardize edilmiş ölçüm aracı, klinisyenlerin ve araştırmacıların, konstipasyonun subjektif ciddiyetini tek bir skor üzerinden değerlendirmesini sağlar.

Ölçek, tedavi öncesi ve sonrası durumları karşılaştırmak, farklı tedavi yöntemlerinin etkinliğini değerlendirmek ve kronik konstipasyonun hastanın günlük işlevselliği üzerindeki etkisini izlemek için tasarlanmıştır. Bu sayede, hastaların bildirdiği semptom yükü, nesnel bir şekilde belgelenmiş olur.

Yapı (Ölçülen Yapı)

KÇÖ'nün ölçtüğü temel yapı, bireyin algıladığı **Konstipasyon Ciddiyetidir**. Bu yapı, sadece fizyolojik semptomların sıklığını değil, aynı zamanda bu semptomların neden olduğu kişisel rahatsızlık, ağrı ve yaşam kalitesindeki bozulmayı da içerir. Ölçek, konstipasyonun çok boyutlu doğasının yansıtıcı maddelerden oluşur.

Ölçülen yapı, genellikle dışkılama zorluğu (kama), eksik boşalma hissi, dışkılama sıkılığı ve kabızlık ekle eden abdominal rahatsızlık gibi temel konstipasyon kriterlerini kapsar. Bu bütüncül yaklaşım, klinik değerlendirmelerin kapsamını genişletmektedir.

Geçerlilik

Ölçeğin Türkçe formunun geçerlilik çalışmaları Kaya ve Turan (2011) tarafından gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı konstipasyon ciddiyeti yapısını ölçtüğü tespit edilmiştir. Geçerlilik analizleri kapsamında genellikle **Yapı Geçerliliği** (Faktör Analizi) ve **Ölçüt Bağıntısı Geçerliliği** incelenmiştir.

Elde edilen bulgular, KÇÖ'nün yapısal bütünlüğünü koruduğunu ve konstipasyonun ciddiyetini yansıtan diğer klinik veya standardize ölçeklerle anlamlı korelasyonlar gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, KÇÖ'nün Türk popülasyonunda konstipasyon ciddiyetini ölçmek için geçerli bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenilirlik

Kaya ve Turan (2011) tarafından yürütölen çalışmada, ölçeğin iç tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmiştir. İç tutarlılık, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır ve yüksek bir değerin elde edilmesi, ölçekteki tüm maddelerin aynı konstipasyon ciddiyeti yapısını tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenilirlik çalışmaları, KÇÖ'nün farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı ve stabil sonuçlar verdiğini doğrulamıştır. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçeğin araştırma ve klinik uygulamalarda semptom değişimlerini doğru bir şekilde takip etme yeteneğini güçlendirmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal yapısını Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test etmek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin mantıksal ve istatistiksel olarak anlamlı alt boyutlar altında gruplanıp gruplanmadığını kontrol eder.

Faktör analizi sonuçları, **Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği**inin çok boyutlu yapısını destekleyerek, konstipasyonun farklı klinik yönlerini (örneğin, fiziksel zorlanma ve psikososyal etki) ayrı ayrı değerlendirme imkanı sunmuştur. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin klinik açıdan kapsamlı olduğunu göstermektedir.

Ölçüm Aracı?

Test Türü: Uyarlama / Öz Bildirim Aracı

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılan maddelerden oluşur. Bireyler, belirli konstipasyon semptomlarının ne sıklıkla veya ne şiddette deneyimlediklerini ifade ederler.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama), Orijinali İngilizce.

Popülasyon Grubu: Konstipasyon semptomları gösteren yetişkinler.

Yaş Grubu: Yetişkinler (Genellikle 18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları: Konstipasyon tanısı almamış veya kronik gastrointestinal rahatsızlıkları bulunan bireyler. Uyarlama çalışması, Türkiye'deki üniversite hastanelerinde veya ilgili kliniklerde yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanabilen ve doldurulması genellikle kısa süren öz bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Konstipasyon, Kabızlık, Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği, KÇÖ, Hemirelik Araştırmaları, Gastrointestinal, Kronik Hastalıklar, Semptom Değerlendirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nurten Kaya

Yazar ORCID Tanımlaması: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: nurka@istanbul.edu.tr

Yayın Adresi: İstanbul Üniversitesi (Uyarlama çalışması sırasında ilgili kurum).

Şartlar, Ücret ve Test Yeri?

Ölçeğin akademik veya klinik amaçları kullanımı genellikle orijinal geliştiricilerin ve uyarlama çalışması yapan yazarların iznine tabidir. Kullanım koşulları ve potansiyel ücretler için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Uyarlama Yeri: 2011

Kaynak Yayın Yılı: 2011

Ölçeğin orijinal PDF dosyası bu bağlantıdan indirilebilir: [konstipasyon-ciddiyet-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kaya, N. ve Turan, N. (2011). Konstipasyon Ciddiyet Ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliliği. *Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences*, 31(6), 1491- 1501. doi: 10.5336/medsci.2010-22198

Konstipasyon Ciddiyet Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Kaya ve Turan (2011) referansına başvurunuz.